

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра європейського права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТРАНСПОРТНЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма – «Міжнародне право»

Факультет міжнародних відносин

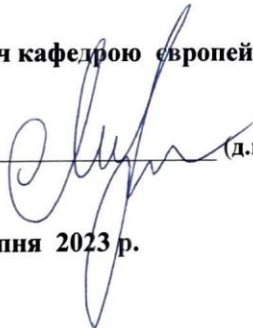
Робоча програма навчальної дисципліни «Транспортне право Європейського Союзу» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. 22 с.

Розробники:

Олексів Оксана Богданівна, старший викладач кафедри європейського права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри європейського права
Протокол № 1 від **“30” серпня 2023 р.**

Завідувач кафедри європейського права

(д.ю.н., проф. Микієвич М. М.)

“30” серпня 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Транспортне право Європейського Союзу» розроблена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальністю – 293 «Міжнародне право» галузі знань – 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 міжнародні відносини <hr/> (шифр, назва)	за вибором студента	
Модулів – 1	Напрямок 293 <hr/> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів –1	Спеціальність (професійне спрямування) Міжнародне право	четвертий	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 120		8-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	20 год.	год.
		<i>Семінарські заняття</i>	
		20 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год.	год.
Вид контролю: залік			

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – опанування студентами загальними знаннями про спільну транспортну політику ЄС, як об'єкт регулювання транспортного права ЄС; ознайомлення студентів з правовими основами функціонування інститутів ЄС в сфері транспортної політики, а також правовим механізмом, який регулює відносини ЄС з Україною в транспортній сфері.

Завдання навчальної дисципліни:

дослідження генези розвитку та становлення спільної транспортної політики Європейського Союзу;

ознайомлення з фундаментальними принципами та особливостями правового регулювання транспортного сектору в ЄС;

характеристика правових засад діяльності інститутів в сфері транспортної політики Європейського Союзу;

виокремлення функцій та повноважень інститутів Європейського Союзу в сфері транспортної політики;

виділення особливостей інституційного механізму співробітництва України та Європейського Союзу в сфері транспорту.

Загальні компетентності (ЗК):

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях;

здатність аргументовано обирати шляхи вирішення проблеми професійного спрямування, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення;

здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології; дотримуватися вимог онлайн-безпеки.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

здатність відстоювати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів;

знати і розуміти динаміку становлення і розвитку міжнародних інститутів, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішніх зносин та функціонування інститутів зовнішньої політики;

володіти знаннями про особливості застосування європейського права та права Європейського Союзу, які зумовлені членством нашої держави у Раді Європи та кандидатом у члени ЄС;

здатність аналізувати договірний та інституційний механізм правового регулювання європейської інтеграції, вміння аналізувати практику рішень Суду ЄС та національних судів держав-членів;

здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи у національній правовій системі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти **повинні знати:**

базові основи становлення та розвитку спільної транспортної політики Європейського Союзу та практичні аспекти її формування;

функції та повноваження інститутів Європейського Союзу в сфері транспорту;
основні правові акти ЄС та міжнародні договори, що регулюють транспортні перевезення в ЄС;

процес імплементації Україною положень Угоди про асоціацію з ЄС в сфері транспорту.

У процесі вивчення початкової дисципліни студенти **повинні вміти:**

використовувати знання, набуті в ході вивчення курсу, при вивченні інших дисциплін;
застосовувати отримані знання у своїй практичній діяльності;

аналізувати джерела транспортного права Європейського Союзу;

проводити аналіз та дослідження судової практики Євросоюзу у вирішенні питань в сфері транспортної політики Євросоюзу;

оцінювати стан відповідності національного законодавства стандартам Європейського Союзу;

орієнтуватися у фаховій рекомендованій літературі та опрацьовувати міжнародно-правові акти та національне законодавство.

Програмні результати навчання (ПРН):

проводити збір та аналіз матеріалів з різних джерел;

формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;

вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;

використовувати практику Суду ЄС, теоретичні знання з європейського і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції та в інших професійних сферах;

застосовувати набуті знання та вміння при вирішенні практичних завдань.

Навчальна дисципліна «Інституційне право Європейського Союзу» знаходиться в тісному зв'язку з навчальними дисциплінами: «Вступ до права Європейського Союзу», «Інституційне право Європейського Союзу», «Європейські міжнародні організації», «Практика Суду ЄС», «Правові засади співробітництва між Україною та ЄС».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема № 1. Теоретичні засади транспортної політики ЄС (2 год.)

Загальні положення спільної транспортної політики ЄС, як об'єкту регулювання транспортного права ЄС.

Європейська транспортна політика ЄС на період до 2030 року: Біла Книга від 12.09.2019р. на наступний період.

Поняття «транспорт» та транспортні послуги в праві ЄС.

Поняття транспортного права ЄС.

Принципи та джерела транспортного права ЄС.

Компетенція ЄС та держав-членів в сфері транспортної політики.

Види транспорту, що охоплюються спільною транспортною політикою ЄС.

Тема № 2. Становлення та розвиток транспортної політики ЄС (2 год.)

Основні етапи розвитку спільної транспортної політики ЄС.

Особливі риси та керівні принципи розвитку транспортної сфери ЄС на першому етапі (1960-70-ті роки).

Цілі програми фінансової підтримки проектів транспортної інфраструктури на другому етапі (1980-ті роки).

Прогрес спільної транспортної політики ЄС на третьому етапі (1992-2000рр.).

План розвитку єдиного європейського транспортного сектору на початок нового тисячоліття: четвертий етап: 2001-2050рр.

Тема № 3. Правове регулювання автомобільних перевезень в рамках Європейського Союзу (2 год.)

Особливості спільної транспортної політики у сфері автомобільного транспорту.

Правові засади діяльності автомобільного транспорту. Основи європейського автотранспортного права.

Умови та права на здійснення автотранспортних перевезень в рамках ЄС. Особливості перевезення вантажів автомобільним транспортом. Особливості перевезення пасажирів автомобільним транспортом.

Доступ до ринку автомобільних послуг та професії водія. Норми про безпеку дорожнього руху. Технічні вимоги до автомобільного транспорту. Програма дій Європейської Комісії з питань безпеки дорожнього руху.

Тарифна та цінова політика на автошляхах. Інфраструктура автомобільного транспорту.

Європейські організації в сфері автотранспорту.

Тема № 4. Правові засади політики ЄС в сфері розвитку залізничного транспорту. (2 год.)

Особливості правового регулювання залізничного транспорту в ЄС. Поняття та джерела європейського залізничного права. Основні положення „інфраструктурного” та „залізничного” пакетів.

Загальні правила безпеки залізничного транспорту. Директива про безпеку залізничних перевезень 2004/49. Підстави для заснування Агенства з питань безпеки залізничного транспорту.

Завдання, структура та перспективи Головного Залізничного агентства (Регламент № 881/2004). Права та обов'язки пасажирів (Регламент 1371/2007). Вимоги до функціональної сумісності залізниць (Директива 2008/57/ЕС).

Доступ до ринку залізничних перевезень. Заснування єдиного європейського залізничного простору. Транс'європейська фрахтова мережа. Сприяння розвитку залізничного транспорту: угода про повну відкритість залізничних фрахтових ринків. Модернізація залізниць згідно з Директивами 2001/12, 2001/13, 2001/14).

Приєднання до міжурядової організації з міжнародних залізничних перевезень (МОМЗП).

Тема № 5. Правове регулювання повітряних перевезень в рамках ЄС. (2 год.)

Правові основи спільної транспортної політики ЄС в сфері повітряних перевезень. Правові засади доступу на ринок, контролю обсягів, тарифів та питання ліцензій на роботу авіакомпаній. Політика Європейського Союзу щодо лібералізації повітряного транспорту.

Правові засади створення єдиної системи управління повітряним рухом в рамках ЄС. Єдине європейське небо. Функції та повноваження Комітету Єдиного Неба – органу, відповідального за імплементацію законодавчого пакету в сфері повітряного транспорту.

Безпека цивільної авіації (Регламент Ради ЄС та Європейського Парламенту № 300/2008 про спільні правила у сфері авіаційної безпеки). Правові документи в сфері безпеки повітряного руху – Директива про повідомлення про інциденти 2003/42 та Директива про доступність інформації від 2004р. Європейське агентство з безпеки польотів (EASA).

Права пасажирів повітряного транспорту в межах ЄС: Регламент Ради ЄС №295/91, Регламент Ради ЄС №2027/97 про відповідальність повітряного перевізника при нещасних випадках, Регламент ЄС №889/2002 Європейського Парламенту та Ради від 13.05.2002р.

Зовнішня політика ЄС у сфері транспорту. Угода про авіаційні послуги між країнами-членами ЄС та третіми країнами (9 жовтня 2003р.). Рішення Транспортного Комітету.

Європейські авіаційні організації: їх основні органи та функції.

Тема № 6. Правові засади політики ЄС в сфері морського транспорту. (2 год.)

Становлення та особливості спільної політики ЄС в сфері морського транспорту. Правове регулювання відносин в сфері морського транспорту міжнародним правом та правом ЄС. Вплив права ЄС на регулювання морського транспорту: Регламент 4056/86, Директива 98/18.

Принципи вільного надання послуг морського транспорту в межах держав-членів ЄС. Морський каботаж (Регламент Ради № 3577/92). Статистична звітність щодо перевезень вантажів та пасажирів морським транспортом (Директива 95/64).

Європейська політика безпеки на морі: пакети заходів „Еріка-1” та „Еріка-2” (2000р.). Положення Транспортної Ради ЄС про „морські автомагістралі” та пакет «Престиж». Програма швидкого старту, представлена Єврокомісією.

Тема № 7. Правове регулювання внутрішнього водного транспорту в ЄС (2 год.)

Особливості правового регулювання внутрішнього водного транспорту ЄС.

Режим технічних вимог Дунайської комісії. Режим технічних вимог, який застосовується для судноплавства річкою Рейн. Режим технічних вимог до суден, що застосовується на водних шляхах ЄС за межами Рейну.

Системи фрахтування та ціноутворення на національному та міжнародному рівнях: Директива 96/75. Правове регулювання вантажних та пасажирських перевезень по

внутрішніх водних шляхах. Регламент № 1365/2006 про статистику перевезених внутрішнім водним транспортом вантажів.

Програма Єврокомісії швидкого старту. Перспективи та Програма розвитку внутрішньо водного транспорту NAIADES II.

Тема № 8. Правове регулювання комбінованих перевезень в рамках Європейського Союзу (2 год.)

Особливості правового регулювання комбінованого транспорту в ЄС. Поняття «комбінований транспорт». Програма Пілотного плану функціонування комбінованого транспорту (ППФКТ).

Взаємодоповнення транспортних систем. Програма взаємодоповнення транспортних систем „Марко Поло”. Програми “Marko Polo I” і “Marko Polo II”.

Директива щодо забезпечення взаємодії митних систем транс’європейської автодорожньої мережі. Програма Трансєвропейських мереж (ТЄМ).

Директива Ради № 92/106 щодо запровадження спільних правил для певних видів комбінованого перевезення товарів між державами-членами ЄС. Регламент № 2196/98 щодо надання Союзом фінансової допомоги для проведення заходів інноваційного характеру з метою розвитку комбінованого транспорту.

Тема № 9. Європейські організації в сфері транспортних перевезень (2 год.)

Комітет з внутрішнього транспорту Європейської економічної комісії. Європейська конференція міністрів транспорту.

Європейська конференція цивільної авіації. Європейська організація з безпеки аеронавігації. Асоціація європейських авіапідприємств. Європейська група аеронавігаційного планування. Міждержавний авіаційний комітет. Рада з авіації та використання повітряного транспорту. Європейське космічне агентство.

Тема № 10. Правові засади співпраці України та ЄС у сфері транспорту. (2 год.)

Правове регулювання функціонування міжнародних транспортних коридорів в Україні. Становлення та розвиток співробітництва України та ЄС в транспортній сфері. Проблеми та перспективи виконання Україною умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в сфері транспорту. Ефект від виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС для національного права України. Можливості правового реформування транспортного сектору

України відповідно до законодавства Європейського Союзу. Правові засади гармонізації транспортного законодавства з транспортним законодавством ЄС.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	ТЕМА	Кількість годин			
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Разом
Змістовний модуль 1					
1.	Теоретичні засади транспортної політики ЄС	2	2	8	
2.	Становлення та розвиток транспортної політики ЄС	2	2	8	
3.	Правове регулювання автомобільних перевезень в рамках Європейського Союзу	2	2	8	
4.	Правові засади політики ЄС в сфері розвитку залізничного транспорту	2	2	8	
5.	Правове регулювання повітряних перевезень в рамках ЄС	2	2	8	
6.	Правові засади політики ЄС в сфері морського транспорту	2	2	8	
7.	Правове регулювання внутрішнього водного транспорту в ЄС	2	2	8	
8.	Правове регулювання комбінованих перевезень в рамках Європейського Союзу	2	2	8	
9.	Європейські організації в сфері транспортних перевезень	2	2	8	
10.	Правові засади співпраці України та ЄС у сфері транспорту	2	2	8	
	Всього за 1 семестр:	20	20	80	120

5. Плани семінарських занять

Тема 1. Поняття та особливості транспортного права ЄС (2 год.)

1. Поняття спільної транспортної політики Європейського Союзу.
2. Співвідношення понять європейського транспортного права та транспортного права Європейського Союзу.
3. Особливості функціонування транспортного сектору в Європейському Союзі.
4. Принципи та джерела транспортного права Європейського Союзу.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 3; 4; 5.

Наукова література: 1; 4; 10; 11; 12; 14; 18; 22; 25.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 3; 9; 16; 18; 20; 22.

Інтернет-ресурси (див. пун.12): 1; 2.

Тема 2. Становлення та розвиток транспортної політики ЄС (2 год).

1. Основні етапи розвитку спільної транспортної політики ЄС.
2. Особливі риси та керівні принципи розвитку транспортної сфери ЄС на першому етапі .
3. Цілі програми фінансової підтримки проектів транспортної інфраструктури на другому етапі.
4. Прогрес спільної транспортної політики ЄС на третьому етапі.
5. План розвитку єдиного європейського транспортного сектору на початку нового тисячоліття.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 17.

Наукова література: 4; 10; 12; 14; 16; 18; 22; 25.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 4; 8; 11; 14; 16; 18; 19.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 3.

**Тема 3. Правове регулювання автомобільних перевезень в рамках
Європейського Союзу (2 год.)**

1. Правові засади функціонування автомобільного транспорту в ЄС.
2. Особливості перевезення вантажів та пасажирів автомобільним транспортом в ЄС.
3. Норми про безпеку дорожнього руху. Технічні вимоги до автомобільного транспорту.
4. Тарифна та цінова політика на автошляхах ЄС.
5. Європейські організації в сфері автотранспорту.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 3; 7; 9; 15.

Наукова література: 1; 3; 4; 12; 14; 23; 24.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 9; 11; 16; 18; 20.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1;2; 6; 7.

**Тема № 4 Правові засади політики ЄС в сфері розвитку залізничного транспорту
(2 год.)**

1. Особливості правового регулювання залізничного транспорту в ЄС.
2. Загальні правила безпеки залізничного транспорту в ЄС.
3. Завдання, структура та перспективи Головного Залізничного агентства.
4. Доступ до ринку залізничних перевезень. Заснування єдиного європейського залізничного простору.
5. Приєднання до міжурядової організації з міжнародних залізничних перевезень.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 3; 7; 9; 12.

Наукова література: 6; 10; 11; 12; 15; 18; 23; 24..

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 4; 6; 9; 11; 14; 16; 18.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 2; 6; 7.

Тема № 5 Правове регулювання повітряних перевезень в рамках ЄС (2 год.)

1. Правові основи спільної транспортної політики ЄС в сфері повітряних перевезень.
2. Правові засади створення єдиної системи управління повітряним рухом в рамках ЄС.
3. Безпека цивільної авіації. Правові документи в сфері безпеки повітряного руху.
4. Права пасажирів повітряного транспорту в межах ЄС.
5. Європейські авіаційні організації: їх основні органи та функції.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 2; 3; 5; 16.

Наукова література: 1; 4; 12; 15; 18; 24.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 10; 11; 15; 16; 18; 19.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 3; 7.

Тема № 6 Правові засади політики ЄС в сфері морського транспорту (2 год.)

1. Становлення та особливості спільної політики ЄС в сфері морського транспорту.

2. Правове регулювання відносин в сфері морського транспорту міжнародним правом та правом ЄС.
3. Принципи вільного надання послуг морського транспорту в межах держав-членів ЄС.
4. Європейська політика безпеки на морі: пакети заходів „Еріка” та „Престиж”.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 3; 5; 7; 9; 16.

Наукова література: 1; 4; 10; 11; 12; 14; 16; 18; 23; 24.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 1; 4; 9; 15; 16; 18; 21.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 2; 7; 8.

Тема № 7. Правове регулювання внутрішнього водного транспорту в ЄС (2 год.)

1. Особливості правового регулювання внутрішнього водного транспорту ЄС.
2. Режим технічних вимог, який застосовується для судноплавства річками на водних шляхах ЄС.
3. Правове регулювання вантажних та пасажирських перевезень по внутрішніх водних шляхах ЄС.
4. Перспективи та Програма розвитку внутрішньо водного транспорту ЄС.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 3; 5; 7; 9; 16.

Наукова література: 4; 10; 11; 12; 14; 16; 18; 23; 24.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 9; 15; 16; 18; 21.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 2; 7; 8.

Тема № 8. Правове регулювання комбінованих перевезень в рамках Європейського Союзу (2 год.)

1. Особливості правового регулювання комбінованого транспорту в ЄС. Поняття «комбінований транспорт».
2. Програма взаємодоповнення транспортних систем „Марко Поло”.
3. Програма Трансєвропейських мереж Європейського Союзу.
4. Запровадження спільних правил для певних видів комбінованого перевезення товарів між державами-членами ЄС.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 3; 7; 11; 13.

Наукова література: 1; 2; 4; 12; 14; 15; 16; 18; 22.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 1; 4; 10; 11; 13; 14; 15; 20.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 3; 7; 8.

Тема № 9. Європейські організації в сфері транспортних перевезень (2 год.)

1. Комітет з внутрішнього транспорту Європейської економічної комісії. Європейська конференція міністрів транспорту
2. Європейська конференція цивільної авіації.
3. Європейська організація з безпеки аеронавігації. Європейська група аеронавігаційного планування.
4. Міждержавний авіаційний комітет.
5. Рада з авіації та використання повітряного транспорту.
6. Міжурядової організації з міжнародних залізничних перевезень.
7. Європейське космічне агентство.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 3; 16.

Наукова література: 1; 3; 7; 8; 12; 14; 17; 21; 23; 24.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 1; 4; 10; 14; 15; 18; 20.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 1; 6; 7.

Тема № 10. Правові засади співпраці України та ЄС у сфері транспорту (2 год.)

1. Становлення та розвиток співробітництва України та ЄС в транспортній сфері.
2. Проблеми та перспективи виконання Україною умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в сфері транспорту.
3. Можливості правового реформування транспортного сектору України відповідно до законодавства Європейського Союзу.
4. Правові засади гармонізації транспортного законодавства України з транспортним законодавством ЄС.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 3; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 14; 15.

Наукова література: 2; 7; 16; 17; 20; 21.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 2; 6; 7; 10; 11; 12; 13; 18; 20.

Інтернет-ресурси (див. пун. 12): 2; 3; 8.

6. Питання для самоконтролю

1. Загальні положення транспортної політики ЄС.
2. Європейська транспортна політика на період 2020-50рр.
3. Поняття «транспорт» та транспортні послуги.
4. Поняття транспортного права ЄС.
5. Принципи та джерела транспортного права ЄС.
6. Компетенція ЄС та держав-членів в сфері транспортної політики.
7. Правові засади діяльності автомобільного транспорту.
8. Основи європейського автотранспортного права.
9. Умови та права на здійснення автотранспортних перевезень в рамках ЄС.
10. Правове регулювання вантажних автотранспортних перевезень.
11. Надання послуг з перевезення пасажирів на автотранспорті.
12. Програма дій Європейської Комісії з питань безпеки дорожнього руху.
13. Європейські організації в сфері автотранспорту.
14. Поняття та джерела європейського залізничного транспорту.
15. Основні положення „інфраструктурного” та „залізничного” пакетів.
16. Завдання, структура та перспективи Головної Залізничної Агенції.
17. Загальні положення безпеки залізничного транспорту.
18. Директива про безпеку залізничних перевезень.
19. Підстави для заснування Агенції з питань безпеки залізничного транспорту.
20. Модернізація залізниці згідно з Директивами 2001/12/ЄС та 2001/14/ЄС.
21. Сприяння розвитку залізничного транспорту: угода про повну відкритість залізничних фрахтових ринків.
22. Приєднання до міжурядової організації з міжнародних залізничних перевезень (МОМЗП).
23. Правові основи спільної транспортної політики ЄС в сфері повітряних перевезень.
24. Політика Європейського Союзу щодо лібералізації повітряного транспорту.
25. Правові засади створення єдиної системи управління повітряним рухом в рамках Європейського Союзу.
26. Функції та повноваження Комітету Єдиного Неба – органу, відповідального за імплементацію законодавчого пакету в сфері повітряного транспорту.
27. Угода про авіаційні послуги між країнами-членами ЄС та третіми країнами (9 жовтня 2003р.). Рішення Транспортного Комітету.
28. Правові документи в сфері безпеки повітряного руху – Директива про повідомлення про інциденти 2003/42 та Директива про доступність інформації від 2004р.
29. Права пасажирів повітряного транспорту у межах ЄС: Регламент Ради ЄС №295/91, Регламент Ради ЄС №2027/97 про відповідальність повітряного перевізника при нещасних випадках, Регламент ЄС №889/2002 Європейського Парламенту та Ради від 13.05.2002р.
30. Європейські авіаційні організації: їх основні органи та функції.
31. Становлення політики ЄС в сфері морського транспорту.

32. Правове регулювання відносин в сфері морського транспорту міжнародним правом та правом ЄС.
33. Вплив права ЄС на регулювання морського транспорту: Регламент 4056/86, Директива 98/18.
34. Європейська політика безпеки на морі: пакети заходів „Еріка-1” та „Еріка-2” (2000р.)
35. Положення Транспортної Ради ЄС про „морські автомагістралі”.
36. Правове регулювання морських перевезень та перевезень по внутрішніх водних шляхах. Програма швидкого старту, представлена Єврокомісією.
37. Взаємодоповнення транспортних систем в рамках ЄС.
38. Програма Пілотного плану функціонування комбінованого транспорту (ППФКТ).
39. Програма взаємодоповнення транспортних систем „Марко Поло”.
40. Програма Трансєвропейських мереж (ТЄМ).
41. Директива щодо забезпечення взаємодії митних систем трансєвропейської автодорожньої мережі.
42. Комітет з внутрішнього транспорту Європейської економічної комісії.
43. Європейська конференція міністрів транспорту.
44. Європейська конференція цивільної авіації.
45. Європейська організація з безпеки аеронавігації.
46. Асоціація європейських авіапідприємств.
47. Європейська група аеронавігаційного планування.
48. Міждержавний авіаційний комітет.
49. Рада з авіації та використання повітряного транспорту.
50. Європейське космічне агентство.
51. Правові засади співпраці України та ЄС у сфері транспорту
52. Становлення та розвиток співробітництва України та ЄС в транспортній сфері.
53. Проблеми та перспективи виконання Україною умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в сфері транспорту.
54. Можливості правового реформування транспортного сектору України відповідно до законодавства Європейського Союзу.
55. Правові засади гармонізації транспортного законодавства з транспортним законодавством ЄС.

7. Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, підготовка та презентація індивідуальної роботи.

8. Методи контролю

Поточний контроль:

- усне опитування; перевірка тестових завдань; перевірка модульних завдань;
- перевірка письмових (індивідуальних, практичних) робіт, конспектів.

Підсумковий контроль: залік

9. Розподіл балів, що присвоюються студенту

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Транспортне право Європейського Союзу» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає: контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на семінарських заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань. Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи з наданої викладачем тематики з подальшою його презентацією.

При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату.

При вивченні курсу «Транспортне право Європейського Союзу» студент може набрати максимум 100 балів. Максимальна кількість балів за усі види роботи студента, описані у таблиці.

Контроль семінарських занять	Тестовий контроль	Самостійна робота студента	Модульний контроль
= 60 балів	= 10 балів	= 10 балів	= 20 балів
За одне семінарське заняття студент може отримати максимум 5 балів . Усі бали за семінарські заняття сумуються в кінці вивчення даної навчальної дисципліни	Тести (кожне питання оцінюється в 1 бал) Усі бали за тести сумуються в кінці вивчення даної навчальної дисципліни	Полягає у виконанні студентом індивідуальних завдань:	

10. Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		
0-50			Незадовільно	Незараховано

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні міжнародно-правових актів, національного законодавства, судової практики, наукової та спеціальної літератури. Виконав усі індивідуальні завдання.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету. Виконав усі індивідуальні завдання.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення.

Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. Виконав усі індивідуальні завдання.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. Виконав не усі індивідуальні завдання.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання або взагалі нічого не зробив.

11. Рекомендована література

11. 1. Базова (основна) література:

11.1.1. Міжнародно-правові акти та національне законодавство:

1. Договір про Європейський Союз. 1992. - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_029#Text.

2. Договір про заснування Європейської Спільноти (Договір про заснування Європейського економічного співтовариства) - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text.

3. Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union - Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union - Protocols - Annexes - Declarations annexed to the Final Act of the Intergovernmental Conference which adopted the Treaty of Lisbon, signed on 13 December 2007. *Official Journal*. С 326. 26/10/2012 Р. 1-390. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT>.

4. Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:11997D/TXT>

5. Treaty on European Union (TEU) / Maastricht Treaty URL: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/maastricht-treaty>

6. Treaty of Nice amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:12001C/TXT>

7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони - URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

8. Повітряний Кодекс України від 4 травня 1993р. № 3167-12-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 25. С. 274.
9. Закон України „Про транспорт” від 10 листопада 1994р. № 232/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. -№ 51,. С. 446.
10. Кодекс торговельного мореплавства України від 23 травня 1995р. № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 47, С. 349.
11. Закон України „Про трубопровідний транспорт” від 15 травня 1996р. № 192/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 29, С. 139.
12. Закон України „Про залізничний транспорт” від 4 липня 1996р. № 273/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996р. № 40, С. 183.
13. Закон України „Про ратифікацію Основної багатосторонньої угоди про міжнародний транспорт щодо розвитку коридору Європа-Кавказ-Азія та технічних додатків до неї” від 10 лютого 2000р. № 1440-14-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 9, С. 71.
14. Закон України “Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу” від 18.03.2004 N 1629-IV. *Урядовий кур’єр* від 20.04.2004. № 74.
15. Закон України „Про автомобільний транспорт” від 5 квітня 2001р. № 2344-14-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 22. С. 105.
16. European Commission. White Paper – European transport policy for 2010: time to decide. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities. 2001, 119р.

1.1.2. Наукова література:

1. Булгакова І.В Транспортне право України: Академічний курс. Видавничий дім «Ін Юре», 2005, 535 с.
2. Булгакова І.В., Клепікова О.В. Транспортне право України: Академічний курс: Підручник для студ.юр.спец.вищ.навч.закл. Київ,:Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2005. 536 с.
3. Гнатовський М. М. Європейський правовий простір. Концепція та сучасні проблеми: монографія. К.: Вид. дім «Промені», 2005. 224 с
4. Європейське право: право Європейського Союзу : підручник : у трьох кн./ за заг. ред.. В.І.Муравйова. К : Ін Юре, 2015 (Кн. друга : Матеріальне право Європейського союзу / В.І. Муравйов, К.В. Смирнова, І.В. Влялько та ін. К Ін Юре, 2015. 456 с. (розділ Транспортне право Європейського союзу. С. 232-281.
5. Європейські правові стандарти та їх імплементація в українське законодавство.

К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2013. 546 с.

6. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.

7. Кулеба Д. І. Участь України в міжнародних організаціях. Правова теорія і практика. К.: Промені, 2007. 302 с.

8. Луць. Л. А. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти): монографія. Київ, 2003. 304 с.

9. Муравйов В.І. Право Європейського Союзую Київ: Юрінком Інтер, 2011. 704с.

10. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу: Пер. з англ. Київ, К.І.С., 2005. 466 с.

11. Опришко В.Ф., Омельченко А.В., Фастовець А.С. Право Європейського Союзу. Загальна частина. Київ, 2002. 460с.

12. Паппас С. Транспортна політика ЄС. Київ, Правничі студії, 2004.

13. Право Європейського Союзу : підручник / за ред. О. К. Вишнякова. – Одеса : Фенікс, 2013. – 883 с

14. Право Європейського Союзу: підручник: у чотирьох кн. / за заг. ред. В. І. Муравйова. Київ: Ін Юре, 2015-2016.

15. Право Європейського Союзу : підручник / [Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін.] ; за ред. Р. А. Петрова. – Вид. 10-те, змінене і допов. – Харків : Право, 2021

16. Правове регулювання сфери транспорту в Європейському Союзі та в Україні. (у 2-х томах) / за ред.. В.Г.Дідика. Київ, ТОВ «Ніка-Прінт», 2006.

17. Смирнова К. В. Асоціація між Європейським Союзом і третіми країнами: сучасний стан і динамізм в умовах інтеграції і дезінтеграції: монографія/за ред. К. В. Смирнова, О. В. Святун, І. А. Березовська та ін. Київ: ВПЦ «Київський університет». 2021. 239 с.

18. Смирнова К. В. Транспортне право Європейського Союзу / К. В. Смирнова // Європейське право: право Європейського Союзу. Кн. Друга : Матеріальне право Європейського Союзу. К: Ін Юре, 2015. С. 232-280.

19. Штрайнц Р. Європейське право/Перекл. з нім. Катерина Котюк; наук. ред. укр. вид Михайло Микієвич. Львів: Астролябія, 2009.

20. Яковюк І. В. Правові основи інтеграції до ЄС: загальнотеоретичний аналіз: монографія. Х.: Право, 2013. 760 с.

21. Яхтенфукс М. Європейська інтеграція: пер. з нім. М. Яковлева / Яхтенфукс М.,

Беата Колер-Кох. К.: Києво-Могилянська академія, 2007. 394 с.

22. Alter K.J. Establishing the Supremacy of European Law. Oxford, 2001.

23. EU Transportation Law / Eds. Henning Jessen, Michael Jürgen Werner.– Claeys&Casteels Publishing, 2016. 1250 p.

24. Introduction to European Union Transport Law / Eds. Margherita Colangelo, Vincenzo Zeno-Zencovich. Roma: RomaTre-Press, 2015. 556 p.

25. Josephine Steiner and Lorna Woods EU Law/Tenth Edition/OXFORD University press 2000.

11.2. Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література:

1. Бакаєв О.О., Пирожков С.І., Ревенко В.Л.. Міжнародні транспортні коридори – особливий пріоритет України на шляху інтеграції у світову економічну систему - URL: http://www.niurr.gov.ua/ukr/publishing/panorama4_2000/baka_8.htm

2. Вишняков О. Інтеграційне право як інструмент «європеїзації» України: структура та зміст. *Європейське право*. 2012. №2–4. С. 145–157.

3. Гріненко О. О. ЄС як особливий суб'єкт міжнародного права. *Європейське право та порівняльне правознавство: Збірник статей / За ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Гриценка, О. В. Кресіна; упор. О. В. Кресін, О. Д. Рожко*. Київ – Шамборі: Логос, 2010. С. 113–127.

4. Дорофієва Х. М. Основні тенденції розвитку транспортних мереж Європейського Союзу в умовах глобалізації - URL:<http://econa.org.ua>.

5. Лазовські А. Огляд прецедентного права Суду Європейського Союзу у сферах, що регулюються Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. URL: [https:// eu-ua.org](https://eu-ua.org)

6. Легенький Г.М.. Інтергаційна політика України у сфері транспорту. *Автошляховик України*. 2007. № 5 (199). с. 6-9.

7. Лісабонський Договір: аналіз впливу на відносини між ЄС та Україною у міжнародній, безпековій та оборонній політиці/ Упорядники: Коломієць О.В, Золкіна М.Ю., Головнєв Д.В., Київ , 2011.

8. Муравйов В., Смирнова К. Європейське право: правова категорія, доктрина, наука. *Європейське право*. 2012. №1. С. 11–22.

9. Основи права Європейського Союзу: нормативні матеріали / за заг. ред. М. В. Буроменського. Х.: Право, 2015. 328 с.

10. Самойленко Г. Сутність договору перевезення вантажів транспортом: правові питання. *Право України*. 2000. № 12. С. 101-104.

11. Стукало А. В. Сутність глобалізаційних процесів на ринку транспортних

послуг/Збірник наукових праць ДЕТУТ, 2014. Вип.29. с. 42-47.

12. Філіпенко О.В. Можливості правового реформування транспортного сектору України, надані Угодою про Партнерство та Співробітництво між ЄС та Україною. / Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Київ.Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. 2003. Вип. 41 (Ч. II), С. 71–78.

13. Шкідченко О.В. Правове регулювання функціонування міжнародних транспортних коридорів в Україні / Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. 2001. Вип. 29 (Ч. II). С. 143–150.

14. Шкідченко О.В. Правове регулювання доступу країн Центральної та Східної Європи на транспортний ринок ЄС / Науковий Вісник: Збірник наукових праць. Київ. Державна податкова адміністрація України. Академія державної податкової служби України. Ірпінь, 2002. Вип. 4 (18). С. 482–484.

15. Шкідченко О.В. Правове регулювання розвитку Транс-європейських транспортних мереж / Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. 2002. Вип. 31 (Ч. II). С. 143–147.

16. Шкідченко О.В. Правові засади транспортної політики ЄС / Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. 2002. Вип. 33 (Ч. 2). С.123–129.

17. Яковюк І. В. Правові основи європейської інтеграції та її вплив на державно-правовий розвиток України: автореф. дис. ... док. юрид. наук: Харків, 2014. 40 с.

18. Abbati C. Transport and European Integration. Brussel: Commission of the European Communities; Washington, D.C.: European Community Information Service, 1997. 349p.

19. Argyris N. The EEC rules of competition and the air transport sector /Common Market Law Review. 1989. V. 26. 5-32p.

20. Banister D. and Button K. Transport in a Free Market Economy. London: Macmillan, 1991. 255p.

21. Rabe D., Schutte M. EEC competition rules and maritime transport / Revue de la Navigation, Ports & Industries. №4. 1990. 187p.

22. Standbrook C. Progress towards a Community policy on air transport / ElRev. № 10. 1985. 557-567p.

12. Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Європейського Союзу. – URL: <http://europa.eu/>
2. Офіційний сайт Представництва Європейського Союзу в Україні – URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
3. http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/more_info/virtual_library/index_uk.htm
4. Європейська Комісія – URL: http://ue.eu.int/comm/index_en.htm
5. Суд ЄС – URL: <http://curia.eu.int/en/index.htm> -
6. Committee of the Regions – URL: <http://www.cor.eu.int/>
7. Presentation of agencies – URL: <http://europa.eu.int/en/agencies.html>
8. Міністерство транспорту України– URL: www.mintrans.gov.ua

13. Методичне забезпечення

Методичні рекомендації щодо підготовки та оцінки кваліфікаційних робіт; Методичні вказівки до підготовки та оцінки курсових робіт; індивідуальні завдання; ситуаційні завдання (кейси); приклади виконання типових завдань та задач; комп'ютерні презентації; ілюстративні матеріали; каталоги інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В.Стефаника та ін.